



Sortland 15. april 2011

Referat fra treff med hjemvendte tilbakestrømmere, Restaurant Nordlys, Sortland, onsdag den 13. april 2011

Til stede:

Tilbakestrømmere som deltok: Julie Willumsen, Marianne Hansen, Øystein B. Lindbeck, Christina Sscmailzl, Marit Nygård, Anja V. Hansen, Jon L. Pettersen, Ingmar Wåhlberg, Christina R. Johansen og Gard L. Michalsen

De kom opprinnelig fra Andøy, Bø, Hadsel Sortland og Øksnes og bor nå i Bø, Hadsel Sortland og Øksnes..

Fra administrasjon: Erik Bugge daglig leder Kultursamarbeidet i Vesterålen, Margrethe Berntsen prosjektmedarbeider Kultursamarbeidet, Silje Kristoffersen prosjektkoordinator Vesterålen utvikling, Hilde Hansen daglig leder RKK, Mona Dahl nestleder Sortland kulturkontor

Tilbakestrømmere som ikke kunne møte, mensom ønsker å holde kontakt: Nora Bjørg Oladottir, Stein Inge Pedersen, Iris Koch Michalsen, Siv Johansen, Håkon Kristiansen, Ken Rune Hansen, Veronica Vangen Evensen, Kolbjørn Hoseth Larssen.

Introduksjon til møtet

- Erik ønsket velkommen og sa at en av de tilbakeflyttede tilbakestrømmerne hadde signalisert behov for å treffe andre som også hadde kommet tilbake og kanskje utvikle et slags nettverk

Bakgrunn for Tilbakestrøm

- Tilbakestrøm var Hilde Hansens idé. Starten var et sonderende møte om mulighetene for et slikt prosjekt på Sortland i 1998. Her deltok blant annet to av musikerne i det forholdsvis nystiftede Madrugada, Sivert Høyem og Jon Lauvland Pettersen, politikere, byråkrater
- Tankene bak var at Kultursamarbeidet gjennom mange år hadde stimulert barn og unge til skapende kulturaktiviteter gjennom filmkurs, Laterna Magica, nærradio for, av og med barn, skapende skriving, kunstprosjekter og teater. Behovet for å få kontakt med de som hadde valgt kunst og kultur som studie- og levevei meldte seg naturlig
- Det ble gjennomført tilbakestrømsdager i 2000. Dette var den reelle starten på prosjektet
- Hovedmålet for Tilbakestrøm er ikke tilbakeflytting, men å holde kontakt med utflyttet unge kunst- og kulturkompetanse og gi muligheter til å komme til Vesterålen for kortere oppdrag og turneer, men svært gjerne flytte tilbake for lengre tid. Det er pr. i dag 24 tilbakestrømmere som har flyttet tilbake. Refleksjoner rundt dette var utgangspunkt for sammenkomsten.

Stikkord fra samtalen rundt bordet

Tema: Hvorfor flytte hjem ? Hvordan har det vært ?

- Alle frammøtte presenterte seg og fortalte hva de holder på med.

- Hilde fortalte om egne erfaringer med å flytte tilbake for rundt 30 år siden. Det var ikke lett å ta en slik avgjørelse, faktisk et vanskelig valg å ta fordi hun hadde fast jobb ved Universitetet i Bergen. Flere spørsmål meldte seg: Var det et karrieremessig tilbakeblikk å bytte ut jobben på universitetet med en jobb i grunnskolen i Øksnes? Hva med Bygdetrollet og janteloven? Erfaringen var imidlertid svært positiv. Nærere kontakt med familie og venner betydde svært mye. I tillegg bød Vesterålen på muligheter som ikke fantes i de større byene. Her kunne man være aktiv deltaker og være med på å forme en utvikling
- Flere tilbakestrømmere sa at de flyttet hjem i forbindelse med å ha fått barn/familie og hadde ønske om da å bo i Vesterålen i nærhet til familie
- For noen var den fantastiske naturen viktig
- Andre har flyttet hjem etter studier med et ønske om å etablere deg her, selv om de i utgangspunktet ikke hadde en jobb å flytte til
- De aller fleste Tilbakestrømmerne har opplevd det som positivt å flytte hjem og har opplevd at ting har ordnet seg underveis
- For de aller fleste Tilbakestrømmerne har det ordnet seg med jobb etter hvert men ikke alle jobber med det de har utdannet seg til å jobbe med
- Flere hadde oppdaget at man har større mulighet for å være aktiv deltaker i et oversiktlig samfunn som Vesterålen
- For enkelte som ønsket å etablere seg med næringsvirksomhet, ønsket seg bedre respons og oppfølging
- Enkelte som arbeider innefor kunstnerisk virksomhet ønsket seg ro og konsentrasjon over lengre eller kortere tid
- Det ble understreket at det viktigste med tilbakestrømsprosjektet var ikke støtteordningene, men måten de unge var blitt møtt på av Kultursamarbeidet
- Flere oppgav at de hadde blitt godt mottatt av kommunalt kulturansatte i heimkommunen

Holdninger til kunst og kulturarbeidere

- Noen tilbakestrømmere påpekte at det bør skje en holdningsendring i forhold til kunst og kultur hos en del folk i Vesterålen.
- Man kan bli møtt med fordommer, jantelov og holdning om at kunst og kultur ikke er nødvendig
- Enkelte mente at dette er i ferd med å endre seg
- Viktig å avmystifisere holdningen til kunst i samfunnet

Kulturkontorets rolle

- Mona påpekte det tette samspillet mellom kulturkontoret og det frivillige kulturliv som viktig
- Kulturkontoret har ikke midler til å lønne alle så den frivillige innsatsen er viktig
- Mona trakk Øystein frem som et godt eksempel på at hans frivillige innsats opp gjennom årene har gjort at han etter hvert har fått seg jobb i Sortland kommune
- Kulturkontoret engasjerer Tilbakestrømmerne for å gjøre oppdrag når det er kulturuker m.m. Kulturkontoret kan også tilby gratis lokale når Tilbakestrømmerne skal ha en forestilling/konsert
- Kunstnerhuset er et lokale som kunstnerne kan bruke – for eksempel nå i sommer skal Anja ha Kunstnerhuset som arbeidsverksted
- Kulturkontorene ønsker generelt å være en støttespiller for Tilbakestrømmerne

Vesterålen utvikling

- Silje Kristoffersen som jobber i Vesterålen utvikling, orienterte om ordningen som hun administrer. Den forvalter midlene i partnerskapsavtalen mellom Vesterålen og Nordland fylkeskommune, rundt 4 millioner for hvert av de siste årene. Satsingsområdene er Næringsutvikling/reiseliv, kompetanseutvikling og kultur
- Styret består av tre ordførere (Jonni Solsvik, leder, John Danielsen og Vibeke Tveit), en varaordfører, en representant for næringslivet, en representant for kulturlivet og en representant for kompetanse
- Vesterålen utvikling kan gi midler til prosjekter av regional betydning – Silje vil derfor anbefale tilbakestrømmerne om å gå sammen om prosjekter for eventuelt å få økonomisk støtte. Tilskudd derfra kan bare finansiere opp til 50 % og kan ikke støtte ordinær drift eller materielle investeringer
- For å få forkortet saksbehandlingstiden har styret oppfunnet ”Honningkrukka” – der man skriver en enkel søknad og hvis man får tilsagn, kan man få en bevilgning på inntil kr 50 000,-
- Silje påpeker at det er viktig å ha en god ide – for å få økonomisk støtte. Søknadsprosedyren er ubyråkratisk
- Hun er i gang med å utvikle prosjektet Lev Vesterålen som søker kontakt med alle utflyttede kompetansepersoner fra Vesterålen. Prosjektet er inspirert av Tilbakestrøm.

Innspill fra Hilde og RKK

- Hilde påpekte at det er en trend i tiden det med å tenke i konsepter – og det å lage gode konsepter. Dette krever mennesker med stor kreativitet, derfor er tilbakestrømmerne en svært viktig ressurs. Hun refererte til boka ”A whole New Mind” av Daniel H Pink .
- Kunstnerne bør bli flinke til å tenke konsepter og lære seg å lage strategier og forretningsplaner. De bør presentere sine kunstneriske ideer på en profesjonell måte når de søker om midler og bruke begreper som passer til søknadskriteriene innenfor for eksempel næringsutvikling
- Det bør arrangeres et etablererkunstkurs for kunstnere og kulturarbeidere i Vesterålen
- Anja fortalte at hun på kunsthøgskolen i Bergen hadde gjennomgått et nyttig overlevelseskurs for kunstnere

Noen konklusjoner

- Det kom fram ønske om å opprettholde kontakten mellom tilbakeflyttede tilbakestrømmere. Alle har mailadresser både til de som deltok og de som var forhindret fra å komme, men hadde vist klar interesse.
- Det ble diskutert å etablere nettverk i en eller annen form
- Det kan være aktuelt å lage en form for fellessøknad til Vesterålen utvikling
- Kultursamarbeidet kan være støttespiller, men ikke ta ansvar for videreføring av kontakten eller stå bak et fellesprosjekt. Her må de selv ta ansvar og gjøre dette til sitt
- Referat og oversikt med mailadresser sendes ut både til de som møtte og de som hadde meldt fra at de ikke kunne komme.

Møtet ble avsluttet med middag og gode samtaler!

Margrethe Berntsen, referent